

Adviesraad Werk & Inkomen GOOISE MEREN

Aan : het College van B&W Gooise Meren, t.a.v. Annemieke Kralt
Van : Adviesraad Werk & Inkomen Gooise Meren (ARWI)
Betreft : Advies Beleidsplan uitvoering nieuwe Wet inburgering 2022-2026

Bussum, 13 november 2021

Geacht College,

Uw college heeft de ARWI om advies gevraagd over het Beleidsplan uitvoering nieuwe Wet inburgering 2022-2026. Met deze brief voldoet de ARWI aan de adviesvraag.

Tijdspad

Op 6 mei 2021 heeft een eerste kennismaking plaatsgevonden tussen de ARWI en Rutger Lith (beleidsmedewerker). Daarbij werd de nieuwe wet Inburgering toegelicht, die per 1 januari 2022 van kracht wordt. Op 2 september ontving de ARWI het concept Beleidsplan uitvoering nieuwe Wet inburgering 2022-2026 waarna Rutger Lith het plan op 30 september opnieuw heeft toegelicht en de ARWI leden vragen konden stellen en opmerkingen konden maken. Vervolgens is op 15 oktober een nieuwe, aangepaste en beknoptere versie ontvangen. Daarover zijn door de ARWI schriftelijk vragen gesteld die op 28 oktober door Rutger Lith uitgebreid zijn beantwoord en ook hebben geleid tot aanpassingen. Het advies van de ARWI is gebaseerd op de versie van 15 oktober 2021 en de antwoorden van 28 oktober 2021.

De beleidsmedewerker heeft op prettige wijze informatie gegeven en de ARWI is goed in de gelegenheid gesteld om van gedachten te wisselen. De positieve, tijdige en open manier van communiceren met de beleidsmedewerker heeft constructief gewerkt en dat stelt de ARWI zeer op prijs. Deze manier van samenwerken werkt goed en efficiënt en heeft in onze ogen tot een beter resultaat geleid.

Onderlinge gedachtewisseling en overleg binnen de ARWI brengt ons tot het volgende advies:

Algemeen

De ARWI is onder de indruk van het gedegen beleidsplan en de heldere opbouw ervan. Geconstateerd wordt dat het beleidsplan voor het overgrote deel een logisch gevolg is van de nieuwe wet Inburgering die per 1 januari 2022 van kracht wordt. Veel plannen zijn positief en zoals in het stuk staat zijn de doelen ambitieus.

Positief in het beleidsplan vinden we in het bijzonder:

- Het vroegtijdig contact leggen met de nieuwe bewoner. Beginnen met contact leggen als duidelijk wordt dat de persoon naar de gemeente GM komt en hij nog in het AZC verblijft.
- De financiële ontzorging van statushouders die hier komen wonen in het begin (volgt uit de wet).
- Inzet op meer activiteit voor de asielstatushouders, het snel inzetten op (vrijwilligers) werk voor hen, het ontwikkelen van duale trajecten en het streven om geen gaten tussen de trajecten te laten vallen.
- Ook de aandacht voor traumaverwerking en het bieden van hulp hiervoor vinden wij belangrijk.
- De voorgestelde groepsaanpak waar mogelijk, met de kanttekening dat er ook ruimte moet blijven voor individuele begeleiding.

Daarbij hebben we de volgende overwegingen:

- De mogelijkheid tot het hebben van een Taalmaatje vinden wij heel belangrijk. In het begin is het leren van de taal van iemand in de buurt naast het schoolwerk zeer wenselijk, zowel voor het leren van Nederlands als voor het opdoen van sociale contacten en het inburgeren in de maatschappij.
- Daarnaast zijn wij voorstander van het inzetten van statushouders die hier al langer wonen en ingeburgerd zijn, om hen nieuwere statushouders te laten helpen. Zij hebben immers ervaring opgedaan met inburgeren en kunnen de nieuwe inwoners wegwijs maken.

Punten van zorg

- Volgens het plan en de wet ligt de regie van de inburgering bij de gemeente. Het plan noemt als uitvoerder maar ook als begeleider/coach de USD (2.3 en 3.1.1). Het plan suggereert daarmee dat de uitvoering en begeleiding geheel bij de USD

komt te liggen. Het is naar ons idee belangrijk om ook extern (buiten de gemeente) in begeleiding te voorzien zodat statushouders niet alleen op de gemeente zijn aangewezen. De overheid is nu eenmaal (nog) niet een enorme vertrouwensinstantie. Bovendien lijkt het wenselijk om externe organisaties met veel expertise op dit gebied in te zetten.

- De doelen in het plan zijn ambitieus wat natuurlijk mooi is. Het is wel een vraag hoe en wat straks haalbaar is, gelet op de financiën en de capaciteit van en in de gemeentelijke organisatie.
- We zijn ook benieuwd naar *hoe* de wettelijke verplichtingen, zoals het financieel ontzorgen gedurende de eerste 6 maanden, zal worden gerealiseerd.
- Bij de trajecten naar werk is het belangrijk om oog te hebben voor wat de statushouder kan en wil. Maatwerk moet mogelijk blijven
- Begrijpelijk maar ook jammer is dat de taalschool regionaal wordt gekozen. Het zou het mooist zijn als GM een eigen plek heeft voor school/hulp. Het liefst 1 gebouw in de gemeente voor een taalschool waar ook andere begeleiding van asielstatushouders mogelijk is (zoals dat bijv. in Amersfoort het geval is).
- Het is een goed uitgangspunt dat de beschikking (PIP) voor de asielstatushouders zo nodig in de moedertaal beschikbaar komt. Wel zal dit tot hoge kosten leiden, tolken zijn duur. De ARWI geeft in overweging om ook voor het vertalen te werken met buddy's, statushouders die hier al langer zitten.
- Er wordt in het begin een Persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) in een beschikking vastgelegd. De ARWI vindt het belangrijk dat dit niet een al te statisch stramien wordt en dat gedurende de inburgeringsfase bijsturing van het plan mogelijk is.

Advies

Met inachtneming van het bovenstaande is de ARWI positief over het heldere Beleidsplan uitvoering nieuwe Wet inburgering 2022-2026.

De ARWI adviseert het volgende op te nemen:

- Naast de USD ook in de mogelijkheid voorzien om externen in te zetten als coach/begeleider. De ARWI zou dit graag expliciet in het plan opgenomen zien bij 2.3 en bij 3.1.1.
- Het gaandeweg kunnen aanpassen van het in het PIP vastgelegde inburgeringspad.
- In ieder geval het hebben van een taalmaatje, externe begeleiding (Vluchtelingenwerk/ Versa), en 'statushouders helpen statushouders' overeind te

houden.

Tot slot

De ARWI kan zich goed vinden in het beleidsplan; de uitgangspunten en beleidskeuzes lijken een sterke verbetering ten opzichte van het huidige systeem. Hopelijk pak het ook zo uit en leidt het tot een goede inburgering en participatie van asielmigranten en overige migranten in de gemeente.

De ARWI schaart zich achter de oproep van de burgemeesters van de grote steden om het nieuwe inburgeringsstelsel zo snel mogelijk te laten gelden voor alle inburgeringsplichtigen, dus ook voor hen die hun verblijfsvergunning al eerder hebben gekregen.

De ARWI blijft graag op de hoogte van de te maken keuzes, de evaluatie en de resultaten met betrekking tot de doelgroep. Dit geldt ook voor het verdelen van de gelden over de diverse posten en trajecten, waarmee duidelijk wordt wat wel en niet uit het plan doorgaat (voortgangsrapportage).

De ARWI is te allen tijde graag bereid om over dit dossier mee te denken.

Met vriendelijke groet,

Adviesraad Werk en Inkomen Gooise Meren

November 2021